

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

=====

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н

С Ъ В Е Т

С о ф и я,

13 ноември 1986 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

	СТР. :
1. ПРИСЪСТВУВАЩИ И ОТСЪСТВУВАЩИ	3
2. ОТКРИВАНЕ И ДНЕВЕН РЕД	4
3. ИЗКАЗВАНИЯ	
Дико Фучеджиев	5
Асен Шопов	6
Велко Кънев	12
Таня Масалитинова	12
Славка Славова	12
Стефан Данаилов	14
Адриана Андреева	15
Маргарита Дупаринова	15
Асен Миланов	16
Георги Гайтаников	16
Иванка Димитрова	16
Константин Илиев	17
Георги Гайтаников	18
Стефан Данаилов	18
Асен Шопов	19
Велко Кънев	19
Асен Шопов	19
Дико Фучеджиев	21
	22
4. ЗАКРИВАНЕ	24

ПРИСЪСТВУВАЩИ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

ЧЛЕНОВЕ: КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА

ПЕНЧО ЛИНОВ

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

НИКОЛАЙ ЛЮЦКАНОВ

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

АСЕН ШОПОВ

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ

ГАЛЛИНА АСЕНОВА

АТАНАС ВЕЛЯНОВ

АСЕН МИЛАНОВ

ИВАНКА ДИМИТРОВА

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА

МАРГАРИТА ДУЦАРИНОВА

АНДРЕЙ ЧАПРАЗОВ

СЛАВКА СЛОВОВА

АДРИАНА АНДРЕЕВА

ВЕЛКО КЪНЕВ

ОТСЪСТВУВАЩИ:

БАНЧО БАНОВ

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ

ВАЛЯ ГИНДЕВА

САВА ХАШЪМОВ

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

=====

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н
С Ъ В Е Т

Състоял се в Заседателната зала на На-
роден театър "Иван Вазов"

НАЧАЛО: 16.20 ч.

КРАЙ: 18.20 ч.

О Т К Р И В А Н Е :

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Другарки и другари,

Откривам Заседанието на Художествения съвет, като
предлагам то да протече при следния

Д Н Е В Е Н Р Е Д :

1. Предложение на н.а. Асен Шопов за разпределение
на пиесата "Хамлет" и обсъждане.

2. Разни.

Съгласни ли сте с така предложения дневен ред?/- Да./

В такъв случай преминаваме към първа точка.

Другарки и другари,

Работата в театъра върви по своя ред, така както сме я планирали ние. Художественият съвет е органът, който е приел този репертоар и сега преминаваме към следващата стъпка от него. В момента се репетира "Сребърна сватба", премиерата ще бъде към средата на декември. Трябва да започнем подготовката на "Хамлет". Това беше предмет на обсъждане в режисьорската колегия, литературното бюро и Художествения съвет и се реши, че задачата е много трудна, но Народният театър може да я реши достойно за него ниво. Тази беше изходната точка, когато решихме да включим заглавието. Всички вие знаете какво е произведението, имате спомени от него и т.н. Но смятам, че всички си даваме сметка за защитата, която трябва да направим на името на театъра с това представление. Защото едно е, когато правим "Веселите уиндзорки" и друго е, когато правим "Хамлет". Това представление се прави рядко поради неговата трудност и не всеки театър може да се справи с материала, макар че има случаи, когато някои си мислят, че морето е до колене. Ако кажем, че ние не можем да го направим, тогава кой ще го направи? Тогава ние не можем нищо да направим. От тази позиция изхождам имайки предвид трупата на нашия театър, призната за най-добрата трупа в българския театър. Казвам "предполага се" благодарение на тези обективни дадености, които съществуват тук - и актьорска трупа и режисура, и материално-технически възможности, и всичко друго, с което си служим ние. Смятам че такива бяха и съображенията, когато решихме да правим "Хамлет" и вярвам, че никой не си е правил илюзията, че това е поредната бара, която трябва да прескочим. Правя такова встъпление, защото смятам за необходимо да напомня, че никой от членовете на Художествения съвет не би

могъл да каже: "От где на къде Хамлет"? Затова направих встъплението, за да изхождаме от съображението, че сме ангажирани със задача, за чиято сложност сме си давали сметка.

Бихме искали да чуем откровени мнения, за да стигнем до съгласие, което ще ни помогне да свършим своята работа. Можем и да се скараме, но това не е проблем. Затова апелирам да изложим своите идеи и възгледи за работата, за да излезе театърът с чест от тази важна, сложна и много трудна, но достойна за нас задача и възможна единствено за този театър. Стигнали сме до стадий разпределение. Ще дам думата на режисьора Асен Шопов който ще направи предварителни бележки преди да ви запознае със своето предложение за разпределение на ролите в "Хамлет", което вече ви е раздадено.

ПРИЛОЖЕНИЕ: ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

АСЕН ШОПОВ:

Опитвайки се да навлезем в темата сами поставяме предмета на разговора на определена дистанция от нас в израз на респекта от произведението, дори на известно стъписване пред историята на опитите да се реализира това произведение. Не зная дали това е било по-често домогване до успех или не, но самата мисъл за опита да се занимаваме с него е съпроводена от едно възмущение, породено от неудобството че посягаме към онова, което е обявено за кондензиран вид на мисълта за театъра или за най-съвършеното независимо от това какво мислим за него ние. Над него са написани над 11000 тома анализи. Това изисква почитание и уважение към нея и с намерението си се ангажираш да кажеш нещо, което да предизвика доверието на тези, с които тръгнеш да го работиш. Поради липсата на навик при нас да се споделят

намеренията на режисьора върху работата над дадена пиеса в професионалната динамика на времето, в което работим сме пропускали често пъти този момент. Когато не можеш да кажеш защо ще я правиш и как води до желанието да се напише дълго и обстоятелствено и предизвиква самоиронията и мисълта за безсмислието от подобно занимание. Искам да споделя няколко неща с вас, които са малко история и са свързани с въпросите, които се носят из театъра. Защо сега се прави това, възможно ли е сега? Това, което искам да кажа е, че е възможно да бъде и проява на суетност да опитам. Толкова ме е страх, толкова от дълго време съм се занимавал с него, че този момент винаги съм го прескачал - по-добре да не го правя, отколкото да си доставя това скъпо платено удоволствие със съзнанието, че може да се превърне в травма. Не е и въпрос на случайно хрумване в реда на диалога, който се води - докога тази пиеса, хайде правете го - и той казва Шекспир, какво от Шекспир - "Хамлет", Занимавам се с тази пиеса от първия вариант на Боян Дановски. Опитвайки се да се запозная с онова, което е казано по въпроса се сблъсках с един материал, който ми направи изключително силно впечатление. Става дума за едно изследване на Виготски, който започва с един увод за тези 11000 тома анализи върху "Хамлет" и който стига до извода, че не иска да знае нищо, което е писано за пиесата, т.е. иска да откъсне първата страница на пиесата и да започне да я чете, за да види какво тя ни разкрива в своя действителен анализ. И какво от там може да се вземе. Това едва ли стои на границата на примитивното, но то е на границата на най-голямото изпитание Т.е. да откриеш съдържанието мрез себе си. Аз все пак предпочетох не да ви занимавам с литературната концепция за евентуална постановка, мога да ви кажа само, че след като

съм се мъчил да намеря в пиесата решението се убедих, че толкова повече можеш да се уплетеш и разбираш, че не можеш да я проумееш и вероятно сумарния израз на цялата вложена енергия ще доведе до взрив, който би трябвало да представлява бъдещото произведение. "Хамлет" е поставян в различно време, по различни краища на планетата, от различни хора и изпълнители. Онова, което ме занимава и което бих искал да намеря някакво решение е необяснимо за мен на фона на един сюжет, за който на пръв поглед всеки казва, че е криминална пиеса, но тя не е конструирана като криминална, тук се появява друг момент. Тоест за мислещия човек, който поставен в криминална ситуация на политическа основа и способността му да мисли му пречи да реализира онова, което се иска от него. Това вече би било една концепция. Вътре в пиесата има неща които ме изправят пред въпроса - слабост на автора ли е това или някаква многотия, салатата някаква ли е. Що за материя е така нареченият "Дух". Румънците го изиграха в едни огледала, където Хорацио разиграва духа, за да провокира Хамлет. Може би в безсилието си търсим сетивни ефекти и натуралност и изпадаме в конфликт. Как дух, като тази история за духовете е отдавна ясна. Виготски го разглежда като проява на отвъдното. Но за мен си остава въпросът що за материя е призракът на бащата, това е първият въпросителен знак, който се изправя пред мен. Вторият въпрос, който се изправя пред мен е що за театрален речник е това че трябва да се държи монолог какво е театърът и защо трябва да се играе - тоест театър в театъра. Пиесата е населена с такива компоненти, които те карат да се озадачаваш или поне не можеш да ги съчетаеш. Това решава проблема не може ли нещо да се съкрати, за да не бъде четири часа пиесата и да може да се постави. Струва ми се че търсенето на отговорите на тези

въпроси, съчетанието им и извеждането на тази основа на един ясен прочит е причината аз да се опитвам да ви кажа моето намерение без да ви кажа какво е точно то. Но това съчетание на тези перпендикулярно поставени плоскости би трябвало да изгради структурата на онова, което аз бих могъл да направя в този ден. Има заложена основна алтернатива. Тя е толкова очевидна, че човек ще каже - тя е глупава. Мисля, че твърдо дилемата в пиесата е изразена от автора и от героя и се състои в този знаменит монолог в нейните първи две думи, тоест тезата и анти-тезата - да бъдеш или да не бъдеш, това не е нищо по-различно от това, което казвате, че снимат в момента в Родопите. - "Време разделно". Когато речеш да проявиш отношение то задължително ще те изправи пред алтернативата или да бъдеш такъв, какъвто те изисква ситуацията и въобще живота, или да не бъдеш изобщо, т.е. да те няма. Или пред тази алтернатива провокирайки ситуацията математически се открива, че са подчинени всички действащи лица. Аз виждам само тази логика на изграждането на действието и не бива да продължавам този анализ нататък. В тази основа бих искал да намеря смисъл за мен за поставянето на пиесата. Духът или призракът, театърът в театъра, гробарската сцена и още един аспект на пиесата, който стои извън границите ѝ - това е присъствието на появилата се или започваща епоха на Просвещението. Но проблемът Витенберг, силно впечатление ми прави, че дошлият днес на власт нов крал в първата сцена на неговото появяване - когато е церемонията на коронацията му като събитие става следното нещо: изпраща двамата дипломати в Норвегия, за да кажат, че внукът му събира оръжие, второто е за Лаерт, искал да ходи в Париж да учи музика - "Върви, бъди щастлив", третото, което казва е - "Повече никакъв Витенберг, Хамлет", Затворено е. Заг-

лавието не е само "Хамлет", трябва да се има предвид, а и "Датски принц", това е човек, който преди да извърши нещо ще помисли как да го направи или какъв ще бъде резонанса на това, което ще направи. Ето това са всичките пунктове на границата на промяната на една ситуация, когато си изправен пред алтернативата да бъдеш или да не бъдеш. Това е онова, което би трябвало да получи конструктивен вид в представлението на сцената. Например ако до вчера аз съм бил приближен на краля, днес има едно обстоятелство, което ме принуждава да мисля как ще постъпя аз, толкова повече ако знам самата истина при положение, че от двете ми страни стоят моите деца - Лаерт и Офелия. Аз съм вече своеобразен Хамлет на темата да бъда или да не бъда. И решавам респективно едното или другото и това има своите последици за съществуването на тези млади хора. В този порядък съществува и още една плоскост свързана с Хорацио, с усещането, че той активно присъства вътре в драмата, от друга страна с въпроса защо авторът го е лишил от присъствие. Тоест това ненаписана роля ли е, или присъствието ѝ е чрез мълчанието в нея. Цялата му роля пребогата за актьора е неизразена в думи. Тя е лишена от текст като резултат на поведението, поставена е в същата ситуация - да бъдеш или да не бъдеш и е опакована в мълчанието. Не толкова от изискването да се закълнете, че ще мълчите, а от необходимостта - невъзможно е да се намери решение на проблема и когато натискът става толкова категоричен, аз за да съхраня достойнството си, посягам към ножа за самоубийство, за да се защита като гражданин на Рим, което има преносен смисъл и е обяснено под линия какво значи. Всичко това се пречупва през чисто театралния му план за решение в мен, но и през усещането, че днешният Хамлет не е театрален костюм. Че да бъдеш или да не бъдеш е излязло от персо-

нажната си принадлежност и е станало принадлежност на символа на аз, човека. Възможно е да издую тук повече отколкото е позволено, но тази призма на пречупване в мен съществува. Тоест мен малко ме интересува театралното зрелище от суетната страна, че е голяма работа като театър. Респективно интересува ме дотолкова повече това съзнание че може да се сблъска с абсурда на света в двете основни негови тенденции, които във философски план веднага ни изпращат в абстрактното решение на доброто и на злото. И там е онова обемно внушение на "Хамлет към Хорацио", че иначе всичко останало е мълчание и то не е подлично мълчание, а ще ни обгърне нарушената екология и ще се издушим в нея. Борбата между живота и смъртта, която като тема е заложена с толкова трупове и погребения... И в този порядък от мисли искам да остане онова, че довършването на този разговор би могло да бъде евентуално на другия съвет, който ще разсъждава по резултата ако стигнем до там, вместо сега да завърша с "Ето моята концепция, приемоте я". И в този смисъл при условията, в които съществувам тук и при условията на успоредната работа се мъча да направя разпределение, тоест проект на разпределение на пиесата. Не бих искал да продължавам да ви обременявам с опита или усилията си за умни приказки върху задължаващата такива приказки умна пиеса, а може би и неясно.

НИКОЛАЙ ЛЮЦКАНОВ:

Но ти правиш разпределение. На каква основа го правиш, на каква концепция. Ще ни бъде по-ясно да те разберем.

АСЕН ШОПОВ:

Моите мисли и насоки са тези, явяващи се обръквачи.

за вас. Не съм сигурен, че ще бъде сграда с две врати, на три етажа, с шест прозореца, например. Повторението на роли, което виждате в разпределението е поради липса на хора в решението, а не по съображения.

ВЕЛКО КЪНЕВ:

В момента аз съм доста физически натоварен и ми се струва, че до края на годината няма да имам възможност да се занимавам както трябва, защото съм навън. Това значи, че до 15 януари мога да поискам някакви почивни дни и не зная как може да се съчетае това нещо. Ако има втори човек, или ако може да се сечетае с по-малко репетиции, което пък на мен не ми се иска...

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА:

Всеки режисьор си знае вижданията, но ето Велко повдига въпросът, че е много зает и не би искал да бъде сам на роля. Искам да кажа, че криминално престъпление е да няма по още един изпълнител на роля. Зная, че е много трудно това, тежка работа е, но не може да останат тези централни роли без да бъдат подплатени с още един изпълнител.

СЛАВКА СЛАНОВА:

Най-напред искам да кажа, че съм учудена от едни такива думи за кандардисване, че сега правим "Хамлет". Всички ние се радваме, че се прави. Така че по въпросът дали трябва да съществува в театъра тази пиеса, дали трябва да се прави, въобще не трябва да има никакво колебание.

Имаме хора, как да нямаме хора? И точно затова, че го чакаме толкова години, а може да се случи и през целия си живот да не го дочакаме и като имаме предвид как миналата година Асен Шопов демонстрира как могат да се репетират едновременно две пиеси, непременно той трябва да постави по двама изпълнители на централните роли. Щом може да работи две пиеси едновременно той е длъжен да работи и с двама актьора едновременно. Това се случва един път в живота на актьора - "Хамлет"!

Искам да кажа още, че съм смутена от предложението в разпределението за Велко. И дума не може да става, че поставям под съмнение таланта му, всички знаем че колкото е комедиен толкова е и драматичен. Обаче според мен колкото на един актьор или актриса да е широка амплитудата на таланта все пак има известни дадености, специфично излъчване на сцената, тембър, подход тоест има някакви дадености от страна на актьора и други от страна на ролята, която е класика в световната драматургия и си изисква своите дадености. Тук даденостите на Велко не могат да се смесват с даденостите на Клавдий, освен ако режисьорът има някакво специално намерение за това, но той не го каза и затова аз си позволявам да направя тази бележка. Ако си каже концепцията може и да ме убеди, но така не може. Какво загуби "Дон Жуан" от двамата изпълнители на главната роля, искам да попитам? Нищо Само спечели. Винаги единият ще е по-подходящият, но работиха и двамата актьори. Защо да не се даде и Хамлет на двама актьори? Аз имам предвид да предложа Константин Цанев, а защо пък не и Владимир Люцканов. Пусни го да се подави малко в такива води. Отива му на това момче. Но по начало предлагам Косьо Цанев. Чудесно е решението за Мария Стефанова, но ние имаме и една Йорданка Кузманова, а да не говорим за Виолета Минкова. Това са

роли, за които се мечтае. Не виждам да имаме един по-подходящ актьор, който да умее да говори на сцената от Венко Пехливанов. А въобще не го виждам в разпределението и съм много учудена. Жана Караиванова за Офелия, добре, напоследък тя получи доста и хубави роли. Но ако питате мен, Елжана по-подхожда за тази роля. Но дайте тази роля и на Камелия. Тя заслужава да получи такава роля, след като толкова много показа че може, дайте ѝ тази роля. Дошло ѝ е времето за нея.

В същност това са ролите, за които правя двойни предложения. Много моля да си помислите за това.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Аз също искам да коментирам двете женски роли. Имах възможност добре да прочета пиесата. Абсолютно поддържам предложенията на Славка и Таня. А за Клавдий - кажете ми за какво се е влюбила в него Гертруда? Това е нещо странно. Мисълта ми е за възрастовите данни в разпределението. Ванча Дойчева не е ли Гертруда, а Виолета Бахчеванова? За Офелия, спомнете си как прекрасно си играе ролята в "Нашествие" Добринка Станкова и въобще не и личи, че има две деца и че не е момиченце. Струва ми се, че в ролята на Офелия може да намери място и тя, още повече, че "Нашествие" вече няма да се играе. Женските роли задължително трябва да бъдат две. Наистина моето последно впечатление от "Хамлет" беше в театър София в едно съвсем друго решение и от студентските ми години, когато Наум Шопов и Петър Чернев играха Хамлет, 1965 година. Но аз предлагам на режисьора и на директора сериозно да се замислят за това, което предполагам е в устата на всички тук. За ролята на Хамлет - смятам, че когато има двама души това ги активизира, но дали ще ни стигне времето?

АДРИАНА АНДРЕЕВА:

За да сложи Асен на ролята на Клавдия Велко, предполагам че си е имал някакви съображения. Но аз зная заетостта на Велко и вероятно трябва да се помисли, За женските роли в такава сериозна пиеса трябва да се сложат по две изпълнителки и предполагам, че съставът много силно ще реагира, ако това не се направи. Непременно трябва да се помисли и за Йорданка Кузманова и Виолета Бахчеванова.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА:

Разбира се, смятам че не може да се разисква върху този въпрос в нашия театър дали само един човек трябва да играе една роля или не. Но каквато и да е пиесата правото на всеки да иска нещо, което на него би му харесало е колкото задължение, толкова и право. Вие, др. Шопов, чудесно работите с актьорите. Аз веднага си мисля за Андрей Чапразов като човек, който трябва да присъствува в този "Хамлет", Георги Гайтаников също. Това са едни фигури без които не би могла да мине постановката на една такава пиеса. Съгласна съм за всички тези жени, за които се говори, така че недейте лишава колегите от една такава покана, защото това все пак е една покана. Всички заслужават да бъдат поканени.

АНДРЕЙ ЧАПРАЗОВ:

Асене, защо се притеснявате от двойни състави в централните роли?

АСЕН ШОПОВ: Ще говоря най-накрая.

АСЕН МИЛАНОВ:

Много съм съгласен с това, че наистина Велко Кънев не е за тази роля. Не е за чичото на Стефан. Каквито и намерения да има Асен и независимо от съображенията на Велко, не е за там. Но при Гертруда наистина Бахчеванова е много удачна, защото, защото лево може да се приеме, че им е майка. Но аз искам да кажа друго - не искам да виждам един човек като актьор и след това като гробар. Ще си проличи антивръзката.

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ:

Аз не мислех да се изказвам сега, тъй като си казах мнението на Режисьорския съвет, но понеже много сериозно се наложи болшинството искам само да предложа - първо този съвет да не е решаващ за разпределението и понеже на предния съвет стана въпрос за "Сребърна сватба" трябва да се помисли и с оглед на по-успешната работа на Асен. Евентуално при друг състав да се помисли и за Юри Ангелов, който би могъл да се постави в тази посока.

ИВАНКА ДИМИТРОВА:

Мисля че освен че се радваме на влизането на тази пиеса в репертоара на Народния театър, трябва да имаме съзнанието и за трудната задача и въпреки че обикновено съм за дубльорството, сега мисля че за Хамлет не трябва да имаме дубльор. Що се отнася за Клавдий при една такава заетост на Велко Кънев по-добре да се помисли за двама други. По отношение на Гертруда и Офелия струва ми се, че просто е задължително да помолим др.

Шопов да сложи по две изпълнителки. Все пак сцените са по-малки и ще има възможност да се обогати работата с участието на една от следните актриси: Виолета Минкова, Виолета Бахчеванова, Ванча Дойчева, както и за Офелия Добринка Станкова, която наистина изглежда с такава чистота и младост на сцената. Но да не оставяме тези роли на една актриса. Няма и да се обогати работата на режисьора достатъчно. Колкото до гробарите и актьорите също ми се струва, че е твърде опасно нашият зрител да се подлага на такъв риск.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ:

Аз не искам да се правя на интересен, но единственото, което ме зарадва при прочитането на разпределението беше че Клавдий се предлага за Велко. Естествено, че дълбоко уважавам и другите актьори. Не влизам в противоречие даже със Славка, защото тя направи уговорката, че ако е така тя би трябвало да ни обясни режисьора защо. Аз и досега не съм наясно какво правим: дали ще доведем до сцената една висока литература, като знание за нея или пък искаме една добре известна класика да я накараме да прозвучи така, че все едно че за първи път се срещаме с нея. Отново тук се срещаме с един половинчат подход към материала именно заради това разпределение. Велко действително е неочакван. А защо да не бъде такъв? Защото какви ли не хора са стояли начело на народите. По принцип не може да се възрази, докато не сме наясно за какво става дума. Така че само за да направим "Хамлет" мисля че не е достатъчно. По въпроса за дубльорствата съм "за". Особено за ролята на Офелия.

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ:

Забравих преди малко да кажа, че не бива в никакъв случай да се злоупотребява с времето определено за репетиции на "Хамлет". Даже ако трябва да се измести малко само и само по-спокойно да се работи във времето определено за него. Нека да не бързаме така. В уводните думи на режисьора, с които започна днес и в предложението за основните роли на разпределението ми се струва, че нашият Художествен съвет има основание да вярва и да довери решението на една така мечтана от всички нас пиеса. Не приемам бележките казани тук като недоверителни, а като желание да се получат така жадваните роли от колегите. Естествено, че след Художествения съвет нещата ще се обмислят и ми се иска в същото време да мислим и за това, че театърът се изправя пред една голяма творческа задача, че се изисква една огромна мобилизация на енергията ни, на талантите ни, че трябва да тръгне един единен екип, става въпрос за едно поколение на Хамлет, тоест политическа активност на класиката, на която бих искал да пожелаая на добър час.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Другари, помислете си преди няколко години, когато Енчо поставяше "Оптимистична трагедия", когато трябваше аз да играя Алексей и за радост моя Енчо хубаво разбра, че друго нещо трябва да се търси и игра Велко. Това беше най-сериозното постижение за него. Той игра герой и в никакъв случай не е бил смешен. Мисълта ми е, че Асен все пак трябваше да ни открие в каква насока е тръгнал, за да има такъв вид разпределението.

АСЕН ШОПОВ:

Имам един основен въпрос и искам да бъде ясно разбран. Ще се радвам ако проявяваме мнителност в един такъв момент. Много е важно за мен защо ти се отказваш от тази роля - искаш ли я или не я искаш? Остави обстоятелствата. Защото аз съм разговарял с актьора по този въпрос. И изведнъж тук се явява отказване. Обстоятелството "зает съм" ще разглеждаме допълнително. Мен ме интересува дали иска или не иска да играе в тази постановка, да не казвам с този режисьор.

ВЕЛКО КЪНЕВ:

Аз работя в този театър и нямам право въобще да усложнявам позицията си и мястото си. Моята идея беше, че просто физически до 15 януари аз съм зает. От друга страна никога не съм искал да играя нещо и да го чакам толкова години.

АСЕН ШОПОВ:

Имам отношение по този въпрос, колеги, зает съм. Не можеш да искаш да се съобразявам с това при положение, че вече съм построил постановката по два пункта. Тоест или аз въобще не мисля и не знам какво ще правя или ако това решение е преднамерено, тогава се слива цялата история. Мога да направя компромис спрямо човека отсреща може да се свърши работата въпреки натоварването.: Същият въпрос не мога да го поставям ако той не осъзнава реалността пред която се изправя задачата "Хамлет" след като си е позволил да се занимава с новогодишна програма. Скърпено не скърпено с бели конци и представено на

публиката, това ще бъде преди всичко на твоя гръб. Съгласен съм на компромис въз основа на разбирането, при факта, че има сцени с тези и тези, а останалите актьори са свободни. Значи, че когато репетирам с някой няма да имам работа с него. Стефан Гецов пък не желае въобще да репетира, друг въобще не желае да мисли в тази пиеса. Какво да правя тогава?

Вторият въпрос - за дубльорствата. Мотивите ви са ясни и аз не съм чужд на тях. Но възможностите на театъра са определени от планови намерения. А ако аз сам поставя тази призмация трябва или да лъжа или да започна, а вие да ме чакате да излеза. Но ще дойде момент, когато ще трябва да зарежем всичко и да се заемем с това, което ще потропа на вратата ни и няма да ни пита имате ли време или не. И ако това е сложно произведение то има смисъл и на провокация на творческата амбиция.

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ:

Аз ще те провокирам, защото Борис Луканов и Марин Янев няма да дойдат на нито една репетиция до края на годината а може и след това.

АСЕН ШОПОВ:

Единият от тях мълчи и няма да учи текст. Другият има определена сцена в една страница монолог. Ще чакам. Вие ми предлагате Венелин Пехливанов, но аз съм избрал Велко Кънев и при това положение не мога да сложа Венелин Пехливанов на нито една друга роля, защото той самият няма да се съгласи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Положението е сложно, но когато Стефан каза, че режисьорът и директорът трябва да го решат, ще се съгласите, че е още по-сложно. Когато започнах в началото и в тона ми имаше една доза на увещание, очевидно се разбра за какво става дума. Веднага когато Георги Гайтаников говореше за удължаване на времето за репетициите на "Хамлет", за да стане наистина нещо от тази пиеса, много правилно др. Люцканов попита какво ще правят през това време другите режисьори. Искам тук да сведа нещата до една по-голяма простота, като не се меса в творческите намерения на режисьора. Той върши сериозна работа в театъра. Положението наистина е много трудно и затова започнах с тези увещания. Аз допусках всички тези ваши мнения. На мен нищо не ми пречи, дори ще бъде по-добре, защото иначе някоя от актрисите ще каже, че аз съм виновен. Сложната ситуация се определя и от характера на нашия репертоар: че сме се заели да правим "Хамлет" успоредно със "Сребърна сватба". Освен това театърът има задачи, които не се свеждат само до "Хамлет". Искам да кажа, че трябва да се мисли за много неща, които в емоционалното си състояние не забелязваме. Аз мисля каква пиеса да намерим за камерната сцена и то пиеса с женски роли, но от друга страна ние няма да можем да намерим необходимите ни един-двама мъже за тази пиеса. Всички млади мъже и на средна възраст са заети. И дори и да намерим пиеса за 5-6 жени няма да можем да намерим мъже, защото няма свободни. Мен ме занимава и въпросът за репертоара до края на сезона, във връзка с което мога да ви кажа, че от 5-10 май трябва да започне подготовката на пиеса за годишнината от ВОСР. Това е императивно задължение. А имаме и "Пер Гинт" - обработка

на Люцканов. Аз нарочно отложих от дневния ред на днешното заседание обсъждането на трите пиеси, за да имаме повече време, а ще отложам за следващия съвет и окончателното решение на разпределението на "Хамлет". Преди това ще направим едно заседание с режисьорската колегия, за да можем още веднъж да обсъдим нещата от всички страни. Надявам се, че тази седмица няма да бъде фатална за хода на нашата работа. Трябва да се боря и с Асен, защото ако той ми каже, че не иска да прави "Хамлет" без Велко, не мога да карам друг режисьор да го прави, защото не са готови за него. Много моля да не се опростяват нещата. Не мога изведнъж да реша този въпрос. След това аз ще остана с режисьора, за да търсим едно конкретно решение за започването на работата.

СЛАВКА СЛАНОВА:

Но ние просто искаме да си кажем мнението, естествено, че неговата дума е основната.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Аз изслушах всички ви търпеливо. Затова правим това обсъждане и съм доволен, че стана така, макар че вие може да смятате, че Асен не беше достатъчно ясен. Изкуството е нещо субективно. Така, че аз не мога да му отнема правото да предпочете един пред друг, тъй като той решава творческа задача. Ние имаме предварителен разговор за женските роли. Аз съм дал своето съгласие. Затова най-накрая му поисках обяснение за дубльорството. Към въпроса трябва да се подходи по-спокойно. Да не говорим, че и Енчо Халачев също има право да се вмести в тази прог-

рама. И той сега си търси пиеса. При най-добра воля от страна на всички можем да намерим решение на тези въпроси. Но това никак не е лесно и затова съм притеснен и казвам че не бих искал да налагам на Асен нещо конкретно. Всяка постановка на нова пиеса е проблем и на прочит на режисьора, който има право на свое решение като творческа личност. В рамките на ^{едно}произведение има различни решения и в този смисъл не мога да укорявам сега Асен, макар че за мен лично решението с Венко Пехливанов е по-изгодно, защото веднага се очистваме от всички конфликти. Така, че аз не ви обвинявам за вашите мнения, а имах предвид, че всеки говори от една своя гледна точка, а общата гледна точка за театъра също е свързана с всички нас. Предлагам следното: Художественият съвет да не взема решение, ще разговаряме допълнително, но много моля и другите режисьори и Стефан Данаилов и Георги Гайтаников да вземат участие, да намерим решение свързано с удовлетворяването на общите изисквания на работата в театъра, а не на едно или друго съображение. Естествено, че становището на Художествения съвет няма да бъде пренебрегнато. На следващото заседание, когато обсъждаме пиесите тук, ние окончателно ще утвърдим това разпределение и ще имаме по-голяма яснота за предстоящата работа. Но всички съображения, които се изразиха, е трудно да се вземат под внимание. Разпределението се приема с препоръките, за които ще имаме допълнителен разговор.

Понеже разбрах, че тук ще станат много разговорите и ще ни бъде усложнена работата, отложих обсъждането на пиесите за следващото заседание и ще имате възможност да прочетете спокойно всичко и да вземете становище по тях.

С това приключваме обсъждането на предложението на Асен Шопов за разпределение на пиесата "Хамлет".

Имате ли някакви въпроси извън говореното досега? -
Няма.

В такъв случай, поради изчерпването на дневния ред
обявявам заседанието на Художествения съвет за закрито!

ДИРЕКТОР:



/Д. Фучеджиев/

"Х А М Л Е Т" -- ШЕКСПИР

ДЕЙСТВУВАЩИ ЛИЦА

- | | |
|-------------------------|--------------------------------|
| 1. ХАМЛЕТ | - СТЕФАН ДАВАНЛОВ |
| 2. ХОРАЦИО | - ПАРТИ ДИНЕВ |
| 3. КЛАВДИЙ | - ВЕЛИКО ПЪНЕВ |
| 4. ГЕРТРУДА | - МАРИЯ СТЕФАНОВА |
| 5. ПОЛОНИЙ | - ЗЛАУМ ПОПОВ |
| 6. ЛАЕРТ | - ВЛАДИМИР ДИЦКАНОВ |
| 7. ОФЕЛИЯ | - МАНА КАРАИВАНОВА |
| 8. ПРИЗРАКЪТ | - БОРИС ЛУКАНОВ |
| 9. РОЗЕНКРАЦ | - НИКОЛА ПЕТРОВ |
| 10. ПИДЕНЕЦСТЕТИ | - КОНСТАНТИН ДАНЕВ |
| 11. ФОРТИНЕРАСТ | - ВАСИЛ СТОЙЧЕВ |
| 12. ПЪРВИ ГРОМАР | - АСЕН МИЛАНОВ |
| 13. ВТОРИ ГРОМАР | - АНТОН РАДИЧЕВ |
| 14. ОЗРИК | - ЗЛАУМ ДИМАНОВ |
| 15. ФРАНСИКО | ЗЛАУМ ДИМАНОВ |
| 16. БЕГНАРДО | - АНТОН КАРАСТОЯНОВ |
| 17. ПАРЦЕЛ | - ПАРЦЕЛ ДОНКИ |
| 18. БОЛТИМАТ | - ЗЛАУМ СТЕФАНОВ |
| 19. КОРНЕЛИЙ | - ЛЮБКА МЕЛАНКОВ |
| 20. КОРИК | - ИВАН ТОМОВ |
| 21. КАПИТАН | - ОЛАВЧО МИТЕВ |
| 22. СЕВЕРЯК | - СТЕФАН ДИМИТРОВ |
| 23. РЕЙНАЦО | - ИВАН КАВАЦАРКОВ |
| 24. АКТЬОР-КРАМ | - БОРИС ЛУКАНОВ |
| 25. АКТЬОР-КРАМЦА | - ГРОДИН МАМАЛЕВ |
| 26. АКТЬОР-ОТРОБИТЕЛ | - АНТОН РАДИЧЕВ |
| 27. ПРОМОТ | - НИКА ОВРЕТЕНОВ |
| 28. АНГЛИЙСКИ ПОСЛАНИЕЦ | - СОЛОМОН АЛАДЖЕВ, ДИВРО ДИНЕВ |
| 29. НАНТОШИЦА | - |
| 30. ОЛЕВИЦИ | - |
| 31. СТРАЖИ | - |
| 32. ВОЙНИЦИ | - |
| 33. СЕНТА | - |